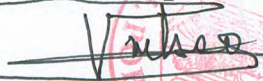

Aprob,

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita efectuată la Centrul de Plasament în Regim de Urgență pentru
Copilul Abuzat, Neglijat, Exploatat Brăila, județul Brăila

Sumar:

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei la Centrul de Plasament în Regim de Urgență pentru Copilul Abuzat, Neglijat, Exploatat Brăila, județul Brăila este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei.
2. Constatările rezultate din vizita efectuată.
3. Recomandări.

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 14 alin. (1) și a art. 29⁷ alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a efectuat la data de 08.12.2016, o vizită inopinată la Centrul de Plasament în Regim de Urgență pentru Copilul Abuzat, Neglijat, Exploatat Brăila, județul Brăila.

Sesizarea din oficiu a avut la bază informațiile furnizate de posturile de televiziune “Antena 1 și Antena 3” referitoare la fuga din centru a mai multor minori, motivată de tratamentul la care au fost supuși (agresiuni fizice, psihice și condiții de cazare).

Echipa de vizită a fost formată din reprezentanții Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție: _____ – consilier juridic și _____ asistent social, consilieri în cadrul Centrului Zonal Bacău; _____ - medic și _____ - psiholog, consilieri în cadrul Centrului Zonal Craiova, precum și _____, reprezentant al Fundației FAMILIA Galați.

Obiectul vizitei l-a constituit verificarea condițiilor de cazare și tratament din unitate.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată.

Centrul de Plasament în Regim de Urgență pentru Copilul Abuzat, Neglijat, Exploatat Brăila face parte din Complexul de servicii pentru protecția în regim de urgență a copilului, a cuplului mamă-copil și a victimelor violenței în familie, fiind un serviciu de tip rezidențial aflat în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila.

Scopul Centrului este să asigure protecția, creșterea și îngrijirea copilului separat, temporar sau definitiv, de părinții săi, ca urmare a stabilirii în condițiile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a plasamentului în regim de urgență.

Centrul are ca misiune asigurarea accesului copiilor, pentru o perioadă determinată de timp, la găzduire, îngrijire, educație non-formală și informală, sprijin emoțional, consiliere atunci când aceștia se află în pericol iminent în propria familie, familia lărgită sau în familia substitutivă, ca urmare a situațiilor de abuz, neglijare, exploatare.

Beneficiarii serviciilor sociale acordate de Centrul de plasament în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat Brăila sunt:

a) beneficiari direcți: copiii/tinerii cu vârstă cuprinsă între 3 și 18 ani, separați temporar sau definitiv de părinții lor, ca urmare a stabilirii măsurii plasamentului în regim de urgență.

b) beneficiari indirecti: familia sau orice altă persoană care are, potrivit Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dreptul la relații personale cu copilul, comunitatea.

Accesul beneficiarilor în Centru se realizează în baza dispozițiilor de plasament în regim de urgență, emise de către directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila sau a sentințelor civile emise de către instanța judecătorească, pe cale de ordonanță președințială, în urma evaluării inițiale a situației copilului.

Principalele activități desfășurate în cadrul Centrului de plasament în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat Brăila aveau în vedere următoarele aspecte:

- asigurau copiii aflați în pericol iminent în propria familie/familia substituit, găzduire și protecție în regim de urgență, într-un mediu securizat, în baza dispoziției emise de directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila;

- asigurau abordarea individualizată și centrarea pe persoană în baza unui Plan Individual de Protecție;

- ofereau copiilor condiții de locuit, îngrijire și protecție de tip familial conform standardelor de calitate;

- asigurau implicarea activă a copilului protejat, în activitățile cotidiene și participarea la adoptarea deciziilor care-l privesc;

- asigurau asistență medicală, consiliere psihologică, îngrijire și supraveghere permanentă a beneficiarilor;

- mențineau și promovau legătura cu părinții, familia extinsă și alte persoane importante sau apropiate copilului, implicate în viața acestuia, dacă nu există o dispoziție contrară;

- organizarea de activități de socializare în vederea relaționării cu mediul exterior instituției;

- asigurarea climatului favorabil dezvoltării personalității copiilor.

Serviciile sociale se acordă până la îndeplinirea finalității planului individualizat de protecție (reintegrare în familie, inserție socio-profesională). Astfel, măsura de protecție încetează printr-o dispoziție a directorului general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila sau printr-o sentință civilă prin care se dispune, după caz reintegrare în familie, revocarea măsurii de protecție sau înlocuirea măsurii de protecție.

Deși capacitatea Centrului era de 25 de locuri, la data vizitei centrul oferea servicii unui număr de 31 beneficiari, cu vârste cuprinse între 4 ani și 17 ani, dintre care 12 fete și 19 băieți. Dintre aceștia, 26 de beneficiari erau prezenți, 2 beneficiari erau internați în spital, 2 erau absenți nemotivat, iar unul era învoit.

Centrul este format dintr-o clădire cu două nivele (P+1). La parter erau situate camerele de cazare, bucătăria, sala de mese, băi și vestiarul personalului, iar la etajul întâi se aflau birourile administrative și un Centru de zi aparținând Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila.

În primele două săptămâni de la plasarea în Centru, minorii beneficiau de un program de acomodare, specific, raportat la particularitățile de vârstă și generate de nevoile identificate cu ocazia evaluării situației acestora și a celor constatate la momentul preluării. După perioada de acomodare se proceda la stabilirea persoanei de referință, ca urmare a discuțiilor purtate cu minorii în cauză, cât și cu personalul Centrului.

a) Referitor la procedura de admitere în Centru

Din documentele puse la dispoziția membrilor echipei de vizită a rezultat faptul că, procedura de admitere era respectată, dosarele beneficiarilor cuprinzând următoarele documente: sesizarea, evaluarea inițială, dispoziția de plasament în regim de urgență emisă de Directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila, dispoziția managerului de caz, fișe de consiliere, sentința civilă, ancheta psihosocială, acte de stare civilă și cereri copil.

b) Cu privire la capacitatea de cazare, gradul de ocupare și structura Centrului

Capacitatea Centrului era de 25 de locuri, însă la data vizitei centrul oferea servicii unui număr de 31 de beneficiari minori, 12 fete și 19 băieți, cu vârste cuprinse

între 4 ani și 17 ani. Din efectivul de 31 de beneficiari ai Centrului, 3 copii aveau certificate de încadrare într-un grad de handicap, 6 copii dețineau certificate de orientare școlară, 2 copii beneficiau de terapie logopedică, iar 4 copii prezentau tulburări de conduită și primeau tratamentul medicamentos de specialitate.

Spațiul destinat Centrului de plasament era compus din hol, trei dormitoare (unul destinat fetelor și celelalte destinate băieților), o cameră de zi, o cameră pentru servitul mesei, bucătărie/spații destinate depozitării alimentelor, vestiar, grupuri sanitare/baie, spălătorie.

Pentru asigurarea condițiilor de cazare corespunzătoare pentru cei 5 minori care depășeau capacitatea Centrului, erau folosite canapelele din camera de zi, precum și spațiile de depozitare din aceasta.

c) În ceea ce privește condițiile de cazare

Echipa a vizitat spațiile de cazare, bucătăria, spațiile destinate depozitării alimentelor etc. și a discutat cu unii dintre beneficiarii Centrului.

Au fost vizitate toate cele 3 dormitoare (două pentru băieți și unul pentru fete) și s-a observat că **unii minori nu aveau pat propriu** (se foloseau canapelele din camera de zi), lenjeriile erau curate. Camerele erau în suprafață de aproximativ 40 mp, erau luminoase, ordonate, curate. Minorii au fost cooperanți, au prezentat spațiile în care își depozitează obiectele personale.

Dormitoarele din cadrul Centrului erau luminoase, aerisite, într-o stare satisfăcătoare de curățenie și igienă, cu pereții curați, cu paviment din parchet laminat, curat, cu ferestre din PVC cu geam termopan, cu instalații și corpuri de iluminat funcționale, fără aparate de aer condiționat și fără televizoare. **Mobilierul din camere era pe alocuri deteriorat, saltelele erau vechi**, caloriferele erau funcționale în toate camerele, centrul având centrală termică proprie.

Din observațiile membrilor echipei de vizită a reieșit că **dormitoarele erau nepersonalizate, pereții erau goi, parchetul era pe alocuri deteriorat, iar minorii nu beneficiau fiecare de un spațiu propriu de depozitare a vestimentației și a obiectelor personale (existau doar 4 dulapuri pentru 6 beneficiari). Pe alocuri, pe pereți puteau fi observate zone cu mucegai.**

În Centru existau două televizoare, o mică bibliotecă, dar **nu erau încheiate abonamente la publicații și reviste de interes pentru minori.**

Mobila din PAL melaminat de la bucătărie era uzată și deteriorată, pavimentul din gresie era murdar și deteriorat, aragazul și frigiderele erau uzate și ruginite. În bucătărie nu exista o hotă care să asigure evacuarea aburului și a fumului rezultat din prepararea hranei, acest lucru asigurându-se prin deschiderea ferestrei. Mobilierul era vechi și uzat, iar scaunele aveau tapițeria ruptă.

Camera de zi, în suprafață de aproximativ 40 mp, era dotată cu aparat de aer condiționat. Mobilierul era format din două canapele, rafturi, televizor, 2 birouri, scaune.

Băile aveau gresie și faianță, erau dotate cu chiuvete, oglinzi, instalații de duș, mobilier pentru depozitarea obiectelor personale. **Unele instalații sanitare nu funcționau corespunzător, fiind necesară înlocuirea acestora.** Starea de igienă era corespunzătoare, însă **hainele (depozitate în dulapuri într-un hol în fața băilor) și obiectele personale ale beneficiarilor nu erau ordonate.**

d) Referitor la condițiile de igienă

Din informațiile date de șeful serviciului și din observațiile membrilor echipei de vizită a reieșit că beneficiarilor li se asigurau produse igienico-sanitare.

Lenjeria și efectele personale ale beneficiarilor erau spălate în spălătoria Centrului. Dezinsecția se efectua de două ori pe an de către o firmă cu care Direcția Generală de Asistență Socială și Protecție a Copilului Brăila avea încheiat contract de prestări servicii. Până la momentul vizitei nu se înregistrase prezența în camere a insectelor dăunătoare sau a rozătoarelor.

e) Referitor la hrană

Din examinarea meniurilor puse la dispoziție de către personalul Centrului a rezultat faptul că beneficiarilor li se asigurau trei mese pe zi și se urmărea asigurarea unei alimentații echilibrate, în funcție de nevoile specifice vârstei.

Hrana zilnică era preparată în bucătăria Centrului, iar meniul era întocmit de o echipă din cadrul Centrului, din care făcea parte asistentul medical și bucătarul. Personalul avea analizele medicale obligatorii la zi, iar starea lui de sănătate era verificată periodic.

La momentul efectuării vizitei, exista un meniu întocmit afișat la loc vizibil. În ziua vizitei erau pregătite pentru servire la masa de prânz ciorbă de zarzavat și pulpă de curcan cu fasole verde. Echipa de vizită a apreciat că hrana preparată avea consistență, miros și gust corespunzător.

La momentul efectuării vizitei, unitatea avea autorizație sanitar-veterinară în termen legal, eliberată de Direcția Sanitară Veterinară și Pentru Siguranța Alimentelor Brăila, valabilă pentru „recepția și depozitarea materiilor prime de origine animală și non-animală, provenite din unități autorizate și/sau înregistrate sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor, prepararea de meniuri și servirea mesei către consumatorul final”.

Bucătăria Centrului era dotată cu un aragaz vechi, în stare de funcționare, cuptor cu microunde, frigider, mobilier deteriorat pe alocuri. La momentul vizitei erau angajate două bucătărese calificate, cu contract de muncă pe perioadă nedeterminată. Alimentele necesare pentru prepararea hranei erau procurate de către administratorul Centrului, prin intermediul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila, fiind prezentate echipei de vizită documente în acest sens.

Alimentele erau păstrate într-o magazie compartimentată corespunzător, prevăzută cu rafturi de depozitare pentru alimente ambalate neperisabile și dotată cu două lăzi și o combină frigorifică în care erau păstrate alimente perisabile pe categorii (carne, pește, lactate, ouă etc.).

Conform observațiilor membrilor echipei de vizită, **starea de igienă de la bucătărie era necorespunzătoare, pavimentul și pereții fiind murdari pe alocuri.**

S-a constatat că Centrul dispunea de rezerve de hrană pentru mai mult de 48 de ore, **dar nu deținea rezerve de apă potabilă pentru minim 48 de ore, pentru fiecare copil, conform prevederilor standardului 10 din Ordinul nr. 21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial.**

f) Referitor la asistența medicală

La nivelul Complexului de servicii exista amenajat un cabinet medical, dotat cu mobilier și aparatură conform standardelor, unde erau păstrate documentele medicale pentru

toți beneficiarii (fișe medicale, registru de tratamente, registru de schimb de tură, condică de medicamente etc.), completate la zi.

Complexul de servicii din care făcea parte și Centrul de plasament în regim de urgență nu avea un medic angajat. Asistența medicală a beneficiarilor era asigurată de medici de familie din municipiul Brăila, la care beneficiarii erau reînscriși și care aveau cabinetele medicale situate în apropierea Complexului de servicii, precum și de o soră medicală, angajată a centrului, de 3 infirmiere și de o asistentă medicală angajată a Complexului de servicii care făcea parte din echipa multidisciplinară.

În caz de îmbolnăvire beneficiarii din Centru erau prezentați medicului de familie, fiind transportați la cabinetul acestuia cu mașina din dotarea centrului, iar în cazul unor afecțiuni mai grave copii erau prezentați direct la Unitatea de Primiri Urgențe a Spitalului Județean Brăila sau în cazurile deosebite era apelat Serviciul Unic de Urgență 112.

Consultațiile medicale de specialitate (neurologie, psihiatrie etc.), necesare pentru prelungirea scrisorilor medicale sau pentru cazuri de agravare a bolilor existente, erau asigurate prin prezentarea beneficiarilor de către personalul Centrului, la spitale sau policlinici din mun. Brăila.

Evaluarea medicală era obligatorie la admiterea în Centrul de plasament pentru copilul abuzat, neglijat și exploatat Brăila, fiind parte integrantă a evaluării detaliate a situației copilului. Evaluarea medicală inițială se efectua la admiterea în Centru de către medicul din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila și de asistenta medicală a Complexului de servicii și cuprindea o examinare generală a stării de sănătate a copiilor, cu igienizare și deparazitare și întocmirea documentelor medicale. Dacă la controlul medical inițial se identificau unele probleme de sănătate ce depășeau sfera de competență a personalului medical ce deservea Centrul, copilul era prezentat la spital pentru efectuarea unui examen medical complet. De asemenea, se proceda la identificarea eventualelor consecințe de ordin medical ale abuzului sau neglijării copilului și se luau măsuri imediate pentru tratarea acestora.

După admiterea beneficiarului în Centru se făceau demersurile necesare pentru identificarea medicului de familie la care copilul a fost înscris anterior, în vederea obținerii datelor privind istoricul medical (imunizări, boli, alergii, etc.) și transmiterii acestora către medicul de familie din municipiul Brăila unde copilul urma să fie înscris. Existau întocmite

fișe medicale ale beneficiarilor, unde erau consemnate cu ocazia oricărui consult medical, monitorizarea stării generale de sănătate a copiilor, funcțiile vitale, simptomatologia bolilor, tratamente, consultații medicale, internări/externări, rezultatele analizelor efectuate, precum și toate informațiile medicale privind starea de sănătate a copiilor pe perioada șederii în centru. Pentru fiecare copil care beneficia de măsură de protecție în cadrul Centrului se întocmea un Plan Special de Intervenție pentru sănătate care evidenția următoarele aspecte: tratarea medicală a consecințelor abuzului, neglijării, exploatării, îndrumare, sprijin și consiliere pe probleme de sănătate, igienă și îngrijire personală, evaluări medicale periodice și la nevoie, cu ocazia îmbolnăvirilor intercurrente și a situațiilor de urgență, tratamentele diverse, inclusiv de specialitate și stomatologice. Asistenta sau sora medicală efectuau zilnic un triaj epidemiologic al beneficiarilor. Tot personalul unității avea analizele medicale obligatorii la zi, consemnate în dosarele medicale proprii ale angajaților, împreună cu fișele de aptitudine întocmite conform normelor legale.

Persoanele cazate în Centru, beneficiau de medicamente gratuite, în baza unor prescripții medicale, eliberate de medicul de familie la care erau înscriși beneficiarii, sau de medici de altă specialitate. De asemenea, în cazul medicamentelor recomandate de medic care nu sunt incluse pe listele de medicamente pentru care se asigură gratuitate, personalul medical întocmea referate către conducerea Centrului, care asigura achiziționarea acestora din fondurile Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila.

Medicamentele erau păstrate în condiții corespunzătoare de siguranță, în incinta cabinetului medical și erau distribuite conform prescripției medicale, de către personalul medical de serviciu. Au fost prezentate echipei de vizită documente care atestau proveniența și gestionarea corectă a medicamentelor (fișe de stoc, condică de medicamente etc.). Medicamentele psihotrope erau păstrate într-un dulap separat și asigurate cu cheie. La nivelul Centrului existau substanțe dezinfectante pentru dezinfecția suprafețelor, acest lucru fiind efectuat zilnic, iar tratamentele injectabile erau asigurate de cabinetele de medicină de familie sau de către spital.

Unitatea avea încheiat un contract valabil cu o firmă specializată în colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor medicale periculoase.

Cabinetul medical avea în dotare o trusă medicală de urgență, în conformitate cu baremele și normativele în vigoare.

Vaccinarea antigripală fusese efectuată la un număr de 21 de beneficiari, restul urmând a fi recuperați ulterior.

La momentul vizitei unitatea avea autorizație sanitară de funcționare în termen legal, eliberată de către Direcția de Sănătate Publică Brăila.

g) Referitor la asistența psihologică

Activitățile de evaluare, cunoaștere și asistență psihologică erau desfășurate de către psihologul Centrului de plasament în regim de urgență. Psihologul își desfășura activitatea din luna aprilie 2015 și era înscrisă în Colegiul Psihologilor din România, deținând atestat de liberă practică în specialitatea Psihologie Clinică, treapta de specializare Practicant, forma de atestare Supervizare, însă fără ca doamna psiholog să fi încheiat contractual de supervizare necesar exercitării competențelor profesionale.

Conform legislației în vigoare (Standarde de calitate în serviciile psihologice, elaborate și aprobate în temeiul dispozițiilor art. 24 lit. b. din Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, cu modificările ulterioare), psihologul Practicant în Supervizare poate să își exercite competențele profesionale cu condiția încheierii și executării contractului de supervizare profesională cu un supervisor certificat în specialitatea Psihologie Clinică.

Cabinetul psihologic era dotat corespunzător din punct de vedere tehnic și metodologic.

În ceea ce privește modul în care se desfășura activitatea psihologului cu copilul, exista **intervenția în situație de criză sau intervenția post-criză (de reabilitare).**

Asistența psihologică acoperea următoarele aspecte:

- evaluarea inițială, care presupunea observarea copilului, stabilirea relației de lucru, identificarea problematicii, a nevoilor acestuia;
- evaluarea resurselor copilului – ridicarea nivelului de conștientizare și soluționare a problemelor, pentru a facilita schimbarea;
- stabilirea obiectivelor; stabilirea activităților ce urmează a fi realizate pentru atingerea obiectivelor;
- parcurgerea traseului suportiv – răspuns adecvat nevoilor copilului, suport pentru depășirea obstacolelor, blocajelor, nivelului de anxietate, etc;
- facilitarea schimbării în mod activ;

- apreciere și evaluare finală.

Intervenția psihologică avea drept rezultate: depășirea problemelor emoționale, dobândirea unui nivel de congruență cu privire la gânduri, emoții, sentimente, îmbunătățirea imaginii de sine și stimularea încrederii în forțele proprii, îmbunătățirea performanțelor școlare sau prevenirea absenteismului/abandonului școlar, creșterea capacității de relaționare cu alți copii sau persoanele adulte, optimizarea comportamentală, control mai bun al situațiilor de dificultate sau al situațiilor sub presiune, asumarea de roluri și valori, obținerea echilibrului psiho-emoțional ca urmare a unei situații abuzive, etc.

Alături de activitățile de consiliere psihologică individuală și de grup, evaluare psihologică, întocmire a PIP, asistare la audierea copilului de către reprezentanții poliției, însoțire la Serviciul de medicină Legală cu scopul examinării medico-legale, deplasare în teren în vederea evaluării inițiale/reevaluării/monitorizării cazurilor aflate în instrumentare, psihologul mai realiza următoarele activități:

- deplasare la unitatea de învățământ a elevilor, cu scopul discutării aspectelor privind atitudinea și comportamentul manifestat de aceștia în mediul școlar;
- acompaniere la Bursa Locurilor de Muncă organizată de Agenția Județeană de Ocupare a Forțelor de Muncă Brăila, pentru analizarea ofertelor din perspectiva identificării unui loc de muncă;
- participare cu copiii la întâlniri organizate împreună cu reprezentanți ai Inspectoratului Județean de Poliție, temele abordate fiind: prevenirea și combaterea prostituției; pornografia on-line, etc; prevenirea și combaterea violenței în familie; delincvența juvenilă.
- participare cu copiii la întâlniri organizate împreună cu reprezentanți ai Centrului de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Brăila, scopul fiind însușirea informațiilor privind repercusiunile deținerii sau consumului de substanțe interzise, etc.
- însoțirea copiilor în excursie la Grădina Zoologică Brăila și multe alte activități recreative sau tematice.

Psihologul se ocupa, alături de cele 31 de cazuri din Centrul de plasament, de alte 14 cazuri din Centrul Maternal, 10 cazuri din Centrele destinate victimelor violenței în familie, și de asemenea monitoriza o serie de 50 de cazuri, victime ale violenței în familie din comunitate.

h) Referitor la asistența socială

Centrul nu dispunea de o cartografiere a sistemului de servicii sociale de la nivel județean, așa cum prevede Ordinul nr. 89/2004 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind centrul de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat și exploatat emis de Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, și care, conform aceluiași act normativ, trebuia afișată într-un loc vizibil pentru personal, beneficiari și vizitatori.

Asistentul social nu avea un birou propriu, acesta desfășurându-și activitatea în același spațiu cu specialiștii de la Telefonul Copilului, serviciu din cadrul Complexului de servicii pentru protecția în regim de urgență a copilului, cuplului mamă-copil și a victimelor violenței în familie.

Referitor la modul de gestionare a dosarelor individuale ale copiilor s-a constatat că **minorii care proveneau din grupuri de frați nu aveau dosar individual**, existând un singur dosar (de cele mai multe ori în 2 volume) pentru toți frații. S-a constatat că **identificarea documentelor în dosare era dificilă întrucât acestea nu aveau opis iar actele erau păstrate în ordine invers cronologică, fără a fi respectat vreun criteriu de clasificare a acestora**. De asemenea, s-a mai constatat că **Programele de intervenție personalizată (PIP) nu erau semnate de toți membrii echipei multidisciplinare care asigurau implementarea acestora**.

În urma discuțiilor avute cu șeful centrului și cu asistentul social, și ca urmare a verificării dosarelor personale ale minorilor, s-a concluzionat că **situația unor beneficiari ai Centrului nu era reglementată juridic conform dispozițiilor Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, unii minori beneficiind de serviciile centrului pentru perioade mari de timp (chiar și doi ani), doar în baza dispozițiilor emise de Directorul general al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila**.

În consecință, s-a stabilit că nu erau respectate prevederile articolului 70 din legea menționată anterior, în sensul că situația unui minor trebuia prezentată instanței de judecată în termen de 5 zile de la instituirea plasamentului în regim de urgență de către directorul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila, urmând ca aceasta să "analizeze motivele care au stat la baza măsurii adoptate de către direcția generală de

asistență socială și protecția copilului și va dispune încetarea plasamentului în regim de urgență și, după caz, reintegrarea copilului în familia sa, înlocuirea plasamentului în regim de urgență cu tutela sau cu măsura plasamentului.”

Cu ocazia vizitei a fost verificat și modul de respectare a prevederilor Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale și s-a constatat că, furnizorul de servicii sociale, în speță Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila, era autorizat să ofere servicii sociale, iar Centrul de plasament în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat era, la data vizitei, în proces de licențiere.

Referitor la respectarea dreptului la educație al copiilor ocrotiți s-a constatat că în maxim 10 zile de la admisia în Centru, aceștia erau înscriși la școlile din municipiu și reluau procesul de învățământ. S-a mai constatat că unii beneficiari accesau zilnic, în prima parte a zilei, Centrul de Tip Respiro din cadrul Complexului pentru copilul cu dizabilități aflat în proximitate, unde desfășurau diverse activități ludice.

Membrii echipei de vizită au reținut că în Centru **nu erau afișate documentele prevăzute de standardele de calitate în domeniul protecției copilului de tip rezidențial, cum ar fi: programul zilnic, programul de servire a mesei, regulamentul de ordine interioară sau drepturile și obligațiile beneficiarilor rezidenți în Centru.**

Referitor la dreptul beneficiarilor de a-și exprima opinia, s-a constatat că **în Centru nu exista o cutie pentru depunerea sesizărilor sau sugestiilor și niciun registru special în care să fie consemnate propunerile sau sesizările**, acestea fiind consemnate în singurul registru de înregistrare a documentelor.

i) Sesizare din oficiu

Referitor la cazul minorilor care părăsiseră centrul, potrivit mass-media mai mulți minori au fugit noaptea pe geam, dintr-un centru de plasament din Brăila. Minorii, două fete și doi băieți cu vârste între 15 și 17 ani, i-au luat și pe cei doi copii (unul de un an și un bebeluș de trei săptămâni) ai fetei de 17 ani. Motivul ar fi fost tratamentul ”ca-n lagăr” aplicat de angajații Centrului, care îi agrează fizic și psihic, ”le fură mâncarea”, precum și condițiile din Centru: sunt șobolani, râie, păduchi. Minorii au cerut adăpost unchiului unuia dintre ei, domiciliat în localitatea brăileană Siliștea. Acesta i-a adus înapoi, la câteva ore după ce copii au fugit din Centru. Potrivit informațiilor din mass-media, Direcția Generală

de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila a întreprins o anchetă în Centrul de tip familial. Angajații au negat existența unor astfel de practici, susținând că minorii "mint" pentru că li se solicită ajutorul, cu rândul, la bucătărie și curățenie.

Una dintre minorele care a adus acuze angajatelor Centrului în fața polițiștilor, nu le-a mai susținut, precizând că "am declarat polițiștilor că m-a bătut doamna Maricela, dar de fapt nu m-a bătut. Bucătăreasa se comportă urât și câteodată ne pune la treabă în bucătărie" (adevărul.ro).

Din discuțiile purtate cu șefa serviciului, doamna Maricela Vlăduț a reieșit că situația prezentată în presă, cu privire la tinerii care au părăsit un Centru de plasament, a fost înregistrată la Centrul de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat Brăila.

Conform informațiilor furnizate de personalul Centrului, minorii care ajung într-un centru de plasament au posibilitatea să iasă în comunitate, să meargă la școală, să se întâlnească cu prietenii sau să se plimbe, cu condiția să ceară bilet de voie de la angajații Centrului, să anunțe când revin sau să respecte ora la care li se cere să revină în Centru.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila a efectuat verificări cu privire la acest caz. Potrivit susținerilor șefei de Centru, nu a fost întocmită documentație în acest sens, astfel că nu a putut fi înaintat echipei un raport privind constatările reținute. S-a avut în vedere faptul că minorii respectivi prezentau un istoric în părăsirea Centrului de plasament, nu respectau regulile Centrului și refuzau să meargă la școală. Ulterior verificării, au fost luate măsuri suplimentare de pază (monitorizarea cu senzori de mișcare și încheierea unui contract de prestări servicii cu o firmă de pază), au fost intensificate ședințele de consiliere psihologică a minorilor cu privire la acest aspect și a avut loc reanalizarea procedurilor privind părăsirea Centrului de către beneficiari fără permisiune.

Cu privire la cazul prezentat în presă, șefa Centrului ne-a adus la cunoștință faptul că, cei patru minori erau prieteni, dar făceau parte din familii dezorganizate. Cei patru au fugit noaptea din Centru, pe geam, mergând la unchiul unuia dintre ei, în localitatea Siliștea, aflată la 15 km distanță de Brăila. Dimineata, după constatarea absenței minorilor de către instructorul de educație de serviciu, a fost respectată procedura aplicabilă în astfel de cazuri, fiind alertate de către personalul de serviciu Inspectoratul de Poliție Județean Brăila,

famiile minorilor și managerul de caz din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila. Câteva ore mai târziu, minorii au fost aduși în Centru de către unchiul la care plecaseră.

La momentul efectuării vizitei minorii se aflau cazați în Complexul de servicii, astfel mama de 17 ani cu cei doi copii era la Centrul maternal, iar ceilalți minori se aflau cazați în Centrul de plasament. La ora efectuării vizitei, minorii urmau programul școlar. De la data plecării fără acord fuseseră consiliați psihologic, urmau cursurile școlare și nu mai părăsiseră Centrul. Starea de sănătate a minorilor era bună.

Referitor la susținerile minorilor privind posibile agresiuni fizice și psihice la care ar fi fost supuși, echipa de vizită nu a putut verifica registre de abuzuri sau evenimente deosebite, motivat de faptul că, potrivit informațiilor furnizate de șefa Centrului, acestea nu existau.

Referitor la modul de gestionare a situațiilor în care minorii din Centru absentează fără permisiune, șefa Centrului ne-a adus la cunoștință că, în astfel de cazuri, se acționează pe mai multe direcții. Se ia legătura cu Inspectoratul de Poliție Județean Brăila (cu care exista Acord de parteneriat), cu familia și cu managerul de caz din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila și are loc și o evaluare a riscurilor.

De asemenea, în cadrul Centrului se analizează situația pentru a identifica modalitățile cele mai bune de căutare a copilului și readucerea lui în Centru, se evaluează motivele plecării copilului și reconsiderarea măsurilor de intervenție pe termen scurt în vederea reintegrării în Centru. De asemenea, se iau măsuri pentru prevenirea acestor situații prin discuții cu minorii și cu familia cu privire la modalitățile de părăsire a Centrului și la pericolele la care se expun când îl părăsesc. Au loc discuții și cu personalul pentru identificarea motivelor care i-ar determina pe minori să părăsească Centrul fără permisiune.

Conform susținerilor șefei de Centru, toate activitățile menționate anterior au avut loc în urma înregistrării cazului de plecare din Centru a celor patru minori, cu scopul prevenirii unor viitoare situații similare.

Referitor la aspectele sesizate în presă cu privire la condițiile de cazare și tratament din Centrul de Plasament în Regim de Urgență pentru Copilul Abuzat, Neglijat, Exploatat Brăila, echipa de vizită a constatat că între personalul Centrului și beneficiari comunicarea era liberă, iar copiii interacționau cu personalul, neprezentând semne de frică, tristețe,

deprimare sau anxietate. De asemenea, la bucătăria Centrului beneficiarii aveau acces liber și participau la pregătirea hranei și distribuirea ei.

În ceea ce privește prezența în Centru a insectelor dăunătoare și a șobolanilor, echipa de vizită nu a constatat astfel de cazuri, starea de igienă din camere fiind corespunzătoare.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

conducerii Centrul de Plasament în Regim de Urgență pentru Copilul Abuzat, Neglijat, Exploatat Brăila, județul Brăila să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

- respectarea capacității de cazare și asigurarea mobilierului necesar fiecărui beneficiar;
- intensificarea supravegherii și consilierii beneficiarilor, identificarea de soluții în scopul prevenirii părăsirii Centrului;
- luarea unor măsuri de igienizare corespunzătoare a bucătăriei și a grupurilor sanitare (reparații, schimbare obiecte și instalații sanitare deteriorate, zugrăvire etc);
- efectuarea demersurilor necesare pentru schimbarea mobilierului deteriorat din dormitoare și a saltelelor vechi;
- alocarea resurselor financiare pentru asigurarea unor utilități necesare în bucătărie și îmbunătățirea condițiilor de preparare a hranei;
- îmbunătățirea și adaptarea mediului ambiant din Centru prin personalizarea camerelor, care să ofere confort psihic într-un spațiu primitor, similar atmosferei și condițiilor dintr-o familie (tablouri, ornamente etc.);
- încheierea de către psiholog a unui contract de supervizare profesională cu un supervisor certificat în specialitatea Psihologie Clinică (conform Standardelor de calitate în serviciile psihologice, elaborate și aprobate în temeiul dispozițiilor art. 24 lit. b. din Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea,

organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, cu modificările ulterioare);

- respectarea prevederilor articolului 70 din Legea nr. 272 din 21 iunie 2004 – republicată, privind protecția și promovarea drepturilor copilului, în sensul prezentării situației minorului instanței de judecată în termenul prevăzut de lege, precum și reglementarea juridică a situației minorilor aflați deja în Centru;

- întocmirea de dosare individuale pentru fiecare copil în parte și o mai bună gestionare a acestora;

- respectarea prevederilor Ordinului nr. 288/2006 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului (în sensul luării la cunoștință și semnării de către toți membrii echipei de implementare a Planurilor individualizate de intervenție, a programelor de intervenție specifice și a aplicării acestora);

- conformarea la prevederile standardului 10 din Ordinul nr. 21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial, cu privire la obligativitatea centrului de a deține rezerve de apă potabilă pentru minim 48 de ore, pentru fiecare copil;

- asigurarea unui spațiu (birou), dotat și mobilat corespunzător, în care asistentul social să își poată desfășura activitatea în condiții optime;

- respectarea standardelor de calitate în domeniu, în sensul conceperii, procurării, afișării sau punerii la dispoziția beneficiarilor sau a aparținătorilor, a tuturor documentelor și informațiilor prevăzute de actele normative în domeniul protecției copilului (harta serviciilor sociale județene, misiunea centrului, ghidul de prezentare a serviciului, programul zilnic, regulamentul de ordine interioară, drepturile și obligațiile beneficiarilor etc);

- contractarea unor abonamente sau achiziționarea de publicații (reviste, ziare, cărți) cu scopul de a diversifica oferta de activități culturale sau de petrecere a timpului liber;

- amplasarea în centru a unei cutii de tip cutie poștală, unde beneficiarii pot depune sugestii sau sesizări, precum și înființarea registrelor speciale de sugestii și reclamații, precum și de abuzuri sau evenimente deosebite; informarea beneficiarilor cu privire la existența cutiei și a registrelor speciale.

- solicitarea rezultatelor anchetei efectuate de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila cu privire la cazul prezentat în presă referitor la părăsirea centrului de către un grup de minor și înregistrarea unor astfel de evenimente în registrele centrului.